

Forandring er svær!

Selv indlysende og logiske forandringer kan være svære at få accept af hos brugerne, hvis de rokker for meget ved den eksisterende opfattelse af hvad der virker og hvorfor.

.....En historie fra den virkelige verden.

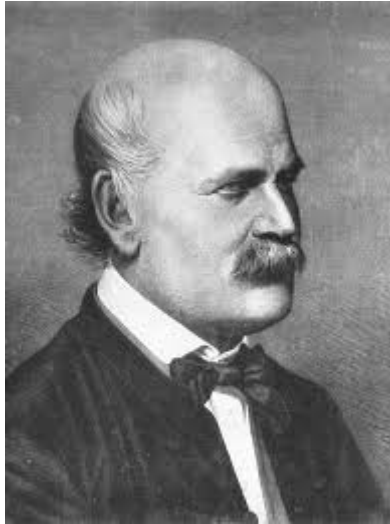
Ignaz Phillipp Semmelweis var Ungarsk læge som i 1840'erne arbejdede på *Allgemeine Krankenhaus der Stadt Wien*, hvor han lagde mærke til en stor forskel i dødeligheden mellem hospitalets to fødeafdelinger.

Forskellen mellem de to afdelinger var umiddelbart, at på Første afdeling var det "bedre borgerskabs" kvinder indlagt; **disse blev primært tilset af hospitalets læger i forbindelse med fødslen**. På Anden afdeling blev mindre bemidlede kvinder indlagt; **det var overvejende jordemødre, der stod for disse kvinders fødsler**.

Semmelweis lagde mærke til, at de kvinder, der blev tilset af lægerne på Første afdeling, havde en markant større dødelighed end de kvinder, der primært blev tilset af jordemødrene – **dødeligheden lå her ikke sjældent mellem 10% og 35%, mens dødeligheden for kvinderne på Anden afdeling, samt for kvinder, der fødte hjemme, lå helt nede på 2%**. Af samme årsag var det ikke ualmindeligt, at kvinder foretrak at føde hjemme, uden professionel assistance, frem for at blive bragt til hospitalet.

Semmelweis blev bragt på sporet af årsagen til den ulige fordeling efter at hans gode ven, lægen Jakob Kolletschka døde af en infektion, han havde pådraget sig under en obduktion af en kvinde, der var død i barselssengen på hospitalet. Det forholdt sig nemlig således, at jordemødrene på Anden afdeling kun arbejdede med at forløse børn, mens lægerne på Første afdeling havde mere alsidige opgaver – ikke mindst at uddanne unge læger. Det foregik på Semmelweis' hospital således, at man startede dagen i dissektionsstuen, hvor man udførte obduktioner, hvorefter man fortsatte op på afdelingerne og tilså patienterne.

Derfor udviklede Semmelweis den hypotese, at lægerne måtte overføre et "*ligstof*" fra de døde patienter til de levende. **Han fik således lægerne til at vaske hænder i en klorkalk-opløsning, inden de tilså kvinderne, hvilket fik dødeligheden til at falde til et niveau, der var sammenlignelig med Anden afdelings på ca. 2%**. Senere indførte han også tilsvarende vask af operationsinstrumenter og endte med at kunne præstere en dødelighed på under 1%.

Ignaz Philipp Semmelweis (født 1. juli 1818 i Buda – død 13. august 1865 i Döbling ved Wien)

Han vandt aldrig stor tilslutning for sine idéer medens han levede. Den almindelige opfattelse på den tid var, at sygdom skyldtes en ubalance i kroppens fire "livsvæsker" (sort galde, gul galde, blod og slim). Det virkede urimeligt at skyde skylden på noget ukonkret – Semmelweis kom aldrig med en reel forklaring på, hvad der var skyld i smitten, men holdt fast i tanken om det udefinerede "ligstof". Han havde gennem sin karriere stor modvilje mod at offentliggøre sine fund i anerkendte tidsskrifter, og først i 1861 udgav han bogen "Die Ätiologie, der Begriff und die Prophylaxis des Kindbettfiebers" (Ætiologien, konceptet og profylaksen bag barselsdødeligheden).

Alene det faktum, at han aldrig gav en forklaring på årsagen til den overførte smitte – mikrobiologi blev først grundlagt med Louis Pasteur og Joseph Lister's arbejder år senere – gjorde, at han mødte stor modstand.

Mange mente, at alene det at vaske hænder før man tilså hver enkelt patient **ganske enkelt ville medføre for meget arbejde for den enkelte læge.** Tillige havde datidens lægestand svært ved at acceptere insinuationen af, at de med manglende hygiejne skulle have ansvaret for den høje dødelighed. Han døde indlagt på en sindssygeanstalt.

Senere blev Ignaz Phillipp Semmelweis med rette anderkendt og respekteret og har vundet tilnavnet "mødrenes frelser" for sit arbejde

Det virker i dag som meget mærkeligt, at det var så svært at gennemføre hans forandringer

– en så lille ændring i få menneskers adfærd som kunne give så store gevinster!

Det er værd at tænke over når man vil have forandringer og gevinster, hvis der er mennesker involveret. Vi ændre ikke vaner fordi "nogen" har lavet en god "business case"